

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało i półrocznie bezpłatnie, jednakże o tyłko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówierzoczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z dnia 14 października br. nadać najlaskawiej opróżnioną przy sędzie obwodowym w Złoczowie posadę prezydenta, rady sądu krajowego przy tym trybunale, Karolowi Pogliesowi.

Glaser, m. p.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z 14 października b. r. mianować najlaskawiej nadzwyczajnego profesora budownictwa maszynowego w akademii technicznej we Lwowie, Teodora Maryniaka, zwyczajnym profesorem tego przedmiotu.

Stremayer, m. p.

Minister sprawiedliwości nadał opróżnioną w Tarnopolskim sądzie obwodowym posadę naczelnika urzędów pomocniczych kierownikowi ksiąg gruntowych w sądzie powiatowym w Brodach Marcelemu Gilewiczowi.

C. kr. Prezydium Namiestnictwa zamianowało praktykanta budownictwa Fryderyka Schwarza, tudzież inżyniera przy komisji regulacji Dunaju Romualda Iszkowskiego, adjunktami budownictwa. Zarazem powołano i przeniesiono następujących urzędników Namiestnictwa, a mianowicie: nadinżynierów Konstantego Morawieckiego ze starostwa lwowskiego i Wiktora Wisłockiego z Tarnopola do Namiestnictwa; — inżynierów: Idziego Dziubińskiego z Namiestnictwa do Tarnopola. Karola Toepfera z Przemyśla do starostwa lwowskiego, Ferdynanda Wseteckę z Namiestnictwa do Stryja, Tomasza Słomskiego z Namiestnictwa do Przemyśla; dalej adjunktów budownictwa Klemensa Lewickiego ze Lwowa do Sanoka, a Jana Jurezyńskiego z Namiestnictwa do Starostwa lwowskiego; nakoniec praktykanta

budownictwa Leopolda Goldmanna z Sanoka do Tarnobrzega.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 22 października.

Rozkład czynności Rady państwa w ostatnich miesiącach b. r. jest rzeczywiście tak trudny, że nie można odmawiać wszelkiej podstawy pogłoskom o nastąpić mającym prowizoryum w sprawie ugodowej. Oba parlamenty monarchii załatwiły bowiem dopiero małą część tej sprawy, a właśnie w niezłatwionej części znajdują się najtrudniejsze kwestye, t. j. te, które tak długo kwestyonowały możliwość odnowienia ugody w ogóle. Nadto Rada państwa już wkrótce otrzyma preliminarz, który wywołać może dłuższe rozprawy niż w latach ubiegłych. Preliminarz otrzymać ma Izba w tym tygodniu, może nawet jutro, więc wśród normalnych stosunków byłoby jeszcze dość czasu do uchwalenia budżetu przed nowym rokiem. Kołom poselskim zarówno jak i rządowi wiele na tem zależy, ażeby nie potrzeba było ustanawiać prowizoryum co do poboru podatków. Jeżeli jednak rozkład pracy żadną miarą na to nie zezwoli, to prowizoryum takie wyjątkowo tylko w tym roku dla anormalnych stosunków zaprowadzone, nie byłoby żadną kłeską finansową lub polityczną.

Zwycięstwo nad Mukhtarem baszą przerwie zapewne refleksye, które od ostatniej kłeski pod Plewną odzywały się w kołach rosyjskich weale śmiało, i w rozmaity sposób tłumaczyły nieprzewidywany przez nikogo przebieg wojny. Zamiast zastanawiać się nad powodami niepowodzenia, wszyscy będą teraz jakiś czas tryumfować, zamiast myśleć nad sposobami wycofania się z przykrojonej

tuacyi wszyscy będą teraz rozwodzić się nad warunkami, jakie postawić należy światu po zniszczeniu Turcyi. Szkoda, że właśnie teraz przerwały się te refleksye, bo można było dowiedzieć się wiele nowych i ciekawych rzeczy, które dotąd były starannie ukrywane. I tak n. p. jeden z korespondentów petersburskich prasy niemieckiej, sprzyjający Rossyi od początku wojny i życzący jej najlepszego powodzenia, a co najważniejsze zwykle wybornie informowany, przyznaje wyraźnie, że źródło wojny, owe dwuletnie rozruchy na półwyspie bałkańskim nie były wyłącznie dziełem ludności uciskanej przez Turków lecz w znacznej części położone być muszą na rachunek propagandy rosyjskiej. Korespondent ów wyraźnie obwinia Rosyję nieoficyjalną, że nie obliczyła się z gotowością armii do boju, przyspieszyła ruch starannie i długie lata przygotowywany. Co więcej: korespondent zapewnia, że z projektem tym nie kryją się teraz w Rossyi, że krzykacze panslawistyczni prowadząc polemikę z tymi, którzy ich do odpowiedzialności za kłeski pociągają, spowiadają się bez ogródek z swojej propagandy między ludnością chrześcijańską Turcyi. Jak wiadomo Turcyja opierając się gwarancyom żądanym przez Rosyję dla Bułgaryi a następnie przyjmując wypowiedzianą wojnę, wyrzuciła Rosyję przed całą Europą, że powstania na półwyspie bałkańskim są jej własnym dziełem, że zatem na nią a nie na Portę spada odpowiedzialność za dwuletni nieporządek i rozlew krwi przy stłumieniu buntów. Rosyja nieoficyjalna znajdowałaby się w położeniu niezmiernie krytycznym, jeżeliby nie miała wygodnej odpowiedzi na ciskane na nią zarzuty. Rosyja nieoficyjalna bowiem wskazuje na niedostateczną organizację armii, w której spoczywa główne źródło kłeski poniesionych. I rzeczywiście organizacya

armii rosyjskiej nie była tak świetną jak się zdaleka wydawało. Czernajew, jeden z najglówniejszych koryfeuszów Rossyi nieoficyjalnej, znany jest przecieć głównie ztąd, że przed objęciem komendy w Serbii walczył z rosyjskim ministrem wojny Milutynem i krytykował niemiłosiernie każdy błąd sprostowany w jego działalności. Nie można więc Rossyi nieoficyjalnej zarzucić, że jest mądrą dopiero po szkodzi, bo co do organizacyi wojskowej była dość mądrą na długi czas przed szkoda. Tak tedy Rosyja oficjalna i nieoficyjalna wzajemnie się obwiniają i wzajemnie — przebaczą sobie, jeżeli po zwycięstwie pod Karsem posypią się zwycięskie biuletyny z europejskiego teatru wojny.

Według prywatnych depesz paryskich dziś miałyby się odbywać konferencya naczelników stronnictw z marszałkiem Mac-Mahonem, celem złożenia gabinetu koalicyjnego. Nie wiele przemawia za prawdziwością tej depeszy, gdyż do samych wyborów uzupełniających panowała w całej Francyi zupełna niepewność. Wszystkie stronnictwa liczyły dopiero swoje siły, porównywały je z siłami posiadzanymi w poprzedniej Izbie i nie mogły jeszcze powziąć decyzji o dalszym zachowaniu się. Niema właściwie dotąd naczelników stronnictw, więc jeżeli rzeczywiście odbywa się dziś jaka konferencya w pałacu elizejskim, to biorą w niej udział tylko wybitniejsi deputowani, którzy jednak nie mogą przyjmować zobowiązań w imieniu frakcyj, dopiero przebywających proces organizacyjny. Mimo oświadczenia ministrów, że sami nie myślą o dymisji a marszałek Mac-Mahon także nie myśli rozłączyć się z nimi, pogłoski o przesileniu weale nie znikły, bo wydaje się rzeczą niepodobną, ażeby dzisiejszy gabinet stanąć mógł przed nową Izba nie odświeżywszy przynajmniej swojego grona kilku człon-

LISTY PARYSKIE

XVI.

Wystawa psów. Mała refleksya o niej. Przeszkody konkursu piękności. Wspomnienie z młodszych lat. Jesień kalendarzowa. Zabawy w obrębie miasta. Dwa główne ogrody. Im dalej tem milej. Martin. Samotnicy. Nubijczykaeł - Eskimowie. Grenlandya w Paryżu. Stare sztuki w teatrach. Epoka powszechnego zaboru. Co zagrażało starszym? Dwie szkoły w muzyce. Stare piękności bez przyprawy. Błyskawica. Komedyja polityczna.

Obiecując moim czytelnikom, że lada chwila poprowadzę ich na plac wystawy, żeby im przedstawić malowniczy obraz zapowiedzianych międzynarodowych budynków, które mają stanowić niejako garnitur głównej wystawy tej ucty całego świata, nie spodziewałem się, że mię uprzedzi szanowny mój kolega. Dziś po tak zajmująco skreślonym przez niego wstępie do obrazu przyszłych gmachów wystawy, zadanie moje byłoby zbyt trudnem, a choć z każdym dniem budowle wznoszą się i przybierają coraz wyraźniejsze kształty, i niezadługo może rozwiną się w całym swoim ogromie i wdzięku, chętnie zostawiam kochanemu bratu po piórze dokończenie tego, co tak powabnie rozpoczął, i tylko jeżeli Bóg da szczęśliwie doczekać, za jakie sześć albo siedm miesięcy, postaram się pospacerować z moimi czytelnikami wśród rozstawionych już płodów przemysłu i sztuki ucywilizowanego świata.

Dziś wspomnę o jednej niespodziance, którą nam obiecuje, a właściwiej którą nas straszy zarząd tej przyszłej wystawy. Dziennik urzędowy ogłosił, że od dnia 30 czerwca do 7 lipca 1878 r. urządzone zostanie w międzynarodowym gmachu wystawa psów wszelkiego możliwego rodzaju. Wszystkie one, bez względu na rasę i wzrost, uwiązane będą na jednakowych łańcuchach, i te biedaki, które z małym wyjątkiem żyją zwykle na wolności, będą się tu przedstawiały widzom okute jak złozyńcy; wszystkie też jednakowo będą żywione w imię zasady równości w obliczu prawa. W oddziałach psów gończych, wyźłów, chartów i psów służących do straży domu, zaprzęgu i pilnowania trzody, rozdawane będą nagrody honorowe, prócz tego wyznaczonych będzie sześćdziesiąt medali złotych, siedmdziesiąt srebrnych i stowdwdziesięcia pięć brązowych, z dodaniem do pierwszych po sto, do drugich po siedmdziesiąt pięć, do trzecich po pięćdziesiąt franków.

Myśl tej wystawy weale mi się nie podoba, zmienia ona naturę stosunków istniejących między psami i ludźmi. Dziś w psach oceniamy przedewszystkiem ich moralne zasługi; lubimy je za to że są dobre, wierne, czujne, przywiązane do swoich panów; za to także, że są zrzeczne, i mają delikatny węch i pewien stopień inteligencyi; główną ich zasługą jest, że umieją stać się przyjemniemi i użytecznymi. Ale żadna z tych zalet nie da im prawa do nagrody na wystawie. Tutaj oceniane będą tylko ich powierzchowne zalety. To szczęście, że pod tym względem psy są lepsze od ludzi, bo gdyby naprzykład obrażone tem lekceważeniem swych rzeczywistych przyniosły także a swoich panów wymagać doskonałości pod

względem fizycznym, cożby się stało z ślepym, którym one służą za przewodników i kasyerów?

Zresztą z wystawy tej nie psy będą brały nagrodę tylko ich panowie, a dla tych biedaków pozostanie tylko ośm dni niewygodnego pomieszkania i przymusowego *table d'hôte*, podróż w okropnych klatkach kolei, a nadto dla tych, które nie zyskają dla swoich panów medalów, może jeszcze w dodatku nie-najgrzeczniejsze obejście za powrotem do domu. Gdyby takie wystawy miały się częściej powtarzać i wejść w zwyczaj, doszłoby w końcu do tego, że ludzie szukaliby w psach wyłącznie zalet fizycznych, oceniali te tylko przyniosły, które mogą zapewnić medale i premie ich właścicielom, a przestaliby lubić je i cenić jak poczeiwych, dzielnych i wiernych przyjaciół. Tyle innych przedmiotów może zapewnić niewyczerpane bogactwo zająć dla widzów przyszłej wystawy, że nie bez zadowolenia zachowują nadzieję, iż się bez tego niepotrzebnego dodatku obejdzie.

Inny jeszcze projekt, o którym poprzednio wspominałem, jak się zdaje, skończy się na niczem. To fiasko grozi proponowanej wystawie i konkursowi żywej piękności. Przypuściwszy nawet, że nadobne córki Ewy przyjąłby chętnie wezwanie, i że znalazłaby się odpowiednia obfitość nadesłanych na konkurs fotografii, pominawszy że sztuka posługująca się ręką bezstronnego słońca, nie waży się za pomocą tak zwanego retuszu wpływać na rezultaty działania światła, co nieraz mogłoby sprawić, że fotografia byłaby piękniejszą od oryginału — największą trudność przedstawia pytanie, w jaki sposób wziąć się do uorganizowania sądu przysięgłych, mających wyrokować w tym konkursie? Wprowa-

dzić do jego składu damy, byłoby niedorzecznością, o której ani pomyśleć niepodobna, a i przypuszczenie samych tylko mężczyzn nie na wiele się przyda. Rzecz to dawno dowiedziona i nieulegająca wątpliwości, że każdy nie tylko naród, ale nawet pojedynczy człowiek, tworzy sobie właściwy, odrębny ideał piękności, i ta różnaitość gustów zaspowiada zupełne niepodobieństwo zgodnego wyroku przynajmniej większości sędziów. Można zaręczyć, że na pierwszym zaraz posiedzeniu objawiłaby się przedwstępna kwestya, któraby mogła wstrzymać od razu jeżeli nie zniweczyć zupełnie dalsze operacye komisji. Kwestya ta jest wyższość brunetek nad blondynkami lub blondynek nad brunetkami, pominawszy nawet pośrednią kategorię szatynek i złotowłosych.

Pamiętam, że kiedy byłem znacznie młodszy, niż dzisiaj, w każdym domu gdzie był fortepian albo gitara, spiewano wszystkie możliwe głosami, od najcieńszego sopranu do najgrubszego basu, ulubiony wówczas romans z opery *Hilary*, zaczynający się od wyrazów:

Wierze mi, że w życiu całym,
Zwiedzając różne krajiny,
To brunetki to blondyny,
Kochałem z równym zapalem...

Ale też o ile sobie przypominam tę operę, ów Hilary był to sobie letkiewicz i nie dobrego; poważny sąd przysięgłych nie może sobie pozwolić podobnego eklektyzmu, i musi się przecieć na coś stanowczego zdecydować, a łatwo można przewidzieć, ile to będzie i jak gwałtownych argumentów za i przeciw. A dalej jedni będą obstawali za majestaty-

